

Бойківські лексичні діалектизми в ранніх прозових творах І. Франка

О. Б. Самборська

ДВНЗ «Прикарпатський університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна
Corresponding author. E-mail: olichka_samborska@ukr.net

Paper received 31.07.17; Accepted for publication 10.08.17.

Анотація. Дослідження присвячене аналізу мови ранніх прозових творів Івана Франка. Особливу увагу звернено на діалектну лексику автора, визначено частинимовну належність лексичних діалектизмів та проаналізовано їх лексико-семантичні групи.

Ключові слова: бойківський говір, мова І.Я. Франка, лексичні діалектизми, західний варіант літературної мови, лексико-семантична група.

Важко переоцінити роль Івана Яковича Франка в історії формування єдиної української літературної мови. Він став одним із теоретиків та водночас яскравим представником її реалізації в науковій, науково-популярній та художній літературі.

Друга половина XIX ст. стала одним із ключових моментів в історії становлення та розвитку української мови. Іван Франко усвідомлював усю складність ситуації і важливість єдиного зразка мови для цілої нації, а надто в умовах, коли Галичина, Наддніпрянщина і Закарпаття після занепаду Галицько-Волинського князівства не становили цілісної єдності. На думку письменника, реформи проти єдності літературної мови та спрощення правопису в Галичині були умисною «партійною боротьбою», і для збереження цілісності українських земель недостатньо було створити один алфавіт, а потрібно узгодити одну літературну мову, основу якої заклали письменники Наддніпрянської України.

І. Франко, полемізуючи з Б. Грінченком у 1891 році, усіляко відстоював мовну специфіку галицької літератури, а питання «будущої єдності і одноцільності [...] літературної мови» «задля звісних, дуже важких причин» переносив на далеке майбутнє [7, с. 171]. А вже за два роки, в 1893 р., користуючись авторським правом, суттєво підправив мову другого, доповненого видання збірки «З вершин і низин». У передмові автор, зокрема, зазначав: «Що в моїх давніших віршах мова не все чиста, се ще тим легше зрозуміти, що я особисто переходив деякі такі ступні розвитку (а хто в Галичині не переходив їх в тім часі!), де панувало намагання притлумити почуття живої, чистої народної мови, котре змалку ще було у мене сильно розвите. На мні в міньятурі повторилось те, що в великім розмірі бачимо на всій галицько-руській літературі: школа, граматики і спори язикові прибили і закаламутили чистоту народної мови» [12, с. 20-21].

У своїй праці «Формування раннього ідіолекту Івана Франка в її контексті освітніх дискусій у Галичині другої половини XIX ст. (мовностилістична і правописна проблематика)» І. Ціхоцький зазначає, що вражає не так факт критики мовної практики Франка (переважно раннього періоду творчості), як різнобій поглядів на це питання, адже, не применшуючи літературної (змістової) вартості Франкових творів, багато дослідників ставили під сумнів мовну вартість його текстів, робили закиди про «говірковий», «провінційний» характер Франкової мови. Зокрема І. Огієнко писав, що І. Франко «мав багато даних перейти на всеукраїнську літературну мову, але того не зробив. Над культурою своєї мови [...] спочатку працював мало, пишучи зви-

чайною галицькою говіркою. На форму своїх писань [...] взагалі звертав малу увагу, бо й часу на це не мав за звичайною в нього навалою буденної праці» [3, с. 120].

Про суперечливий характер мовної практики згадує і В. Сімович: «з одного боку кожне нове видання Франкових писань, що виходило під його рукою, має підправлену мову в дусі єдиної літературної мови для українців усіх земель [...] Франко, де міг, замінював західноукраїнські народні чи архаїчні форми наддніпрянськими, викидав полонізми, русизми чи церковізи, старі слова, що вийшли чи виходили з ужитку, підмінював новими, архаїчні дієприкметникові конструкції розв'язував окремими реченнями чи ставив замість них прикметники з відповідними наростками». З іншого ж – Франко постійно дбав про збереження у мові особливостей галицько-руського наріччя, залишаючи для колориту «місцеві, галицькі вислови та фрази» [6, с. 205].

Іван Франко постійно працював над вдосконаленням мови своїх творів. Як зазначає В. Грещук, перевидаючи свої поезії чи прозу, письменник вносив чимало поправок у їх мову, що стосувалися заміни «передовсім регіональних різнорівневих мовних одиниць тими, які поширені в мові художніх творів наддніпрянських письменників» [1, с. 747].

Одна із Франкових статей «Літературна мова і діалекти» стосується якраз джерел формування літературної мови. Тут письменник доводить, що літературна мова не може існувати без діалектної, і «живу народну мову можна і треба студіювати як живу рослину, але не слід засувувати і заковувати в мертві правила і формули» [9, с. 205]. Він усвідомлював, що досягнути загальнонаціонального визнання в літературі можна лише, пишучи мовою Т. Шевченка, бо вона є основою того типу, яким повинна стати вироблена літературна мова всіх українців, але корінням такої мови мають стати діалекти.

Основу ранніх творів Івана Франка становить говірка села Нагуєвичі, яка належить до крайньої західної частини наддністрянського та північної частини бойківського діалекту. Територія Західної Дрогобиччини фактично поєднала в собі три говіркові групи (надсянську, бойківську та наддністрянську) з їхніми перехідно-говірковими смугами.

Одна з дослідниць бойківського говору Л. Коць-Григорчук справедливо вважає, що до діалектної Бойківщини не можна застосовувати стандартних критеріїв виділення говорів, бо вона не має ані виразних діалектних меж, ані потрібної внутрішньої організації. Тим

не менш на її території досі зберігаються унікальні реліктові лексеми та словотворчі моделі, своєрідна система ненаголошеного вокалізму, контаміновані та гіперичні структури на зіткненні з іншими говорами. А тому саме ці риси, на думку Л. Коць-Григорчук, а не фонетичні та граматичні мовні риси є основою виділення бойківського говору [2, с. 113].

Особливості використання лексичних діалектизмів у мові творів Івана Франка досліджували І. Білодід, І. Матвіяс, Я. Януш, І. Ковалик, Н. Корнієнко, Я. Закревська, Л. Лиманчук, І. Ощипко та інші, але праці цих науковців стосуються аналізу романів та повістей переважно зрілого періоду, а ранні твори, які, на нашу думку, найбільшою мірою базуються на рідній письменнику говірці, комплексно ще не досліджувалися.

Матеріалом для дослідження діалектної лексики ранніх прозових творів у цій статті послужили такі оповідання І. Франка: «Два приятелі», «Навернений грішник» та «На роботі».

У мовній тканині оповідань діалектна лексика, поряд із загальнонародними лексемами, надає оповіді яскравого колориту, розкриває лексичні особливості західноукраїнської літературної мови. Територіальні діалектизми були для автора важливим художнім засобом, а не зайвим елементом. Тому бойківський діалект простежується майже в його чистому вигляді в мовленні персонажів, однак чимала кількість вузьких діалектних форм потрапила і в авторське мовлення.

Домінантною групою у творах автора є лексичні діалектизми на позначення сфер життя, пов'язаних з побутом та виробничою діяльністю носіїв місцевого говору. Із бойківських діалектних *назв речей кухонно-го начиння й господарського призначення* вжиті такі номінації: *курмання* 'барахло': Іван не відповів нічого, тільки почав вечірню молитву, роздягаючися під час неї та вишукуючи усіяке *курмання* на постіль для тата [10, с. 345]; *сусіка* 'скриня або видовбана колода в коморі для зерна': Тут стояла ще нетикана смертельна постіль його небіжки, – в другім знов куті, в *сусіці*, стояла звичайна баклажка з горівкою, котрою бідолаха Василь старався приглушувати свій біль та свою нудоту [10, с. 323]; *фасок* 'діжка для масла' та *бочівка* 'невелика бочка': Відтак накупив іще *фасок* і *бочівок*, в котрих після угоди мав доставити кип'ячку до свіжозбудованої дестиларні [10, с. 322]; *васага* 'верхня частина воза': . І видите, якби був на волосинку пізніше встиг, був би віз доразу перевалився, і бідолаха Іван був би смерті пожив під вагою. А то оба причепилися до *васага*, а на Михайлика скрикнули, щоби живо нагнав, і духом перемчали понад западню у брід [10, с. 321]; *оскарб* 'молоток': Треба пильно робити – хоть, бігме, для такого собаки-жида не варто би й раз *оскарбом* дзюбнути [11, с. 298].

Іншою семантичною групою в межах побутової лексики є *назви місцевостей, споруд, будівель та їх частин*: *голотеча* 'нічим не покрите, голе місце': Таже то сама крайна хата, ще й стоїть на такій *голотечі* без найменшого захисту! [8, с. 268]; *опуст* 'пустка': А гадки його шибалися по цілім «татовім» газдівстві, по обійстю, по полю. І всюди бачив він закрадаючийся нелад, занедбаня і *опуст* [10, с. 329]; *гумно* 'тік з господарчими будівлями біля житла або й за селом': Настала осінь, – урожай був плохенький. Звіз Василь із

синами дар божий у *гумно* [10, с. 310]; *загумінок* 'місце за током': Лишив стару на газдівстві, а сам із синами гайда на *загумінок* [10, с. 309]; *шопа* 'повітка, сарай': А я дома сам і *шопу* ставив, і комірку пересипав, – майстрив не раз, та й не десять! [11, с. 294].

У мовній тканині ранніх оповідань І. Франка простежуються й бойківські діалектні *номінації виробничої та трудової діяльності*: *трачі* 'пристрій, для різання колод на дошки', *тертиця* 'різана дошка або рейка' та *кобильниці* 'козли, на яких ріжуть дрова': Тут *трачі* ріжуть *тертиці* на високій *кобильниці*, там теслі цюпають, мов жовни, обтісуючи та ріжучи дерево, – се будують новий магазин, широчезний низький будинок на склад кип'ячки [10, с. 337]; *крошень* 'вид рибальської сіті': Підемо, бувало, чи то з саками, чи з волоком, чи, як у повінь, з *крошнями*, наловимо такої красоти, що каркарезний! [8, с. 266]; *стирта* 'скирта': Ходи бодай до онтої *стирти* та там зарисемося в сіно [8, с. 268]; *кладеничка* 'стіжок снопів у полі': За горбами, в Тустановичах, Попелях та других сусідніх селах, стояло по полю полукіпків, що звід на небі, а на бориславських частках лиш де-де *кладенички* видніються [10, с. 341].

У межах *абстрактної лексики* можна виділити семантичну групу, що позначає *дію чи процес, названу твірним словом*: *тереблення* 'топання, толочення': Іван стояв німо, опершися ліктями о комин, а Василь принявся до *тереблення* печеної бульби, не проговоривши й слова до сина [10, с. 326]; *завід* 'голосіння': Але що найстрашніше, – з тої ями чути було такий крик, плач і *завід*, немов там у муках конають тисячі людей [11, с. 301]; *хапатня* 'частування, яке влаштовувала паня для «хрунів» з метою підкупу, щоб втихомирити селян': Ну, а куда вас господь водив учора? – спитали панотець насмішливо. – Десь, бачу, *хапатня* була неабияка [10, с. 361]; *старунок* 'підкування': Що ж робити, ховатися ту ні з чим, коли біда за плечима, (...) їм би тепер найліпше придався супокій, *старунок* добрий [10, с. 350]. Трапляються й *інші абстрактні найменування*: *кавза* 'лиха пригода': Коби так наша громада кожного разу годилася при виборі нового вїта, то, певно би, не було у нас не раз такої *кавзи*, як буває! [8, с. 266]; *фрашка* 'дурниця, дрібниця': Хороші би ви були, золоті би ви були для кожного парубка, сли би не приходила на вас тота страшна відьма – бранка. Ще то тепер, то все *фрашки* [8, с. 266]; *потах* 'кінець': Зразу він немало перепудився, думаючи, що вже *потах* [10, с. 360].

Рослинний і тваринний світ Бойківщини репрезентований такими діалектизмами: *осет* 'чортополох': Господи, що діялося в душі бідолашного парубка, (...), коли побачив, що тут, де недавно ще пліло тихе, спокійне, достатнє життя, тепер ні волосинки худоби, ні стеблинки збіжжя, – що все припало порохом, приросло *осетом* та кропивою [10, с. 344]; *німіна* 'худоба': Возьмуть тебе до війська, ну, бодай чоловіка за чоловіка держать: не збиткуються, як над *німиною* [8, с. 666]; *дилина* 'мостина, груба жердина': Довго я сидів скулений, не рушаючись, під мостом межи двома *дилинами* [8, с. 273].

Низку діалектних назв осіб становлять *оцінні номінації*, зазвичай з *негативною семантикою*: *драбуга* 'обідранець, босяк': Та й за тим словом якийсь *драбуга*

жбух мені чимось густим на голову [11, с. 295]; *псяюха* ‘чортяка’: Жиди – то, *псяюхи*, мудрі голови. Вони би, бачу, потрапили чоловіка до нитки обібрати, а він би ся й не постеріг! [11, с. 293]; *страчук* ‘лайливе слово’: О, не діждеш, *страчуку* проклятий, не діждеш, мерзеннику, ні! [10, с. 334]; *капцан* ‘бідняк, злидар’: Їх правдиві ріпники, що в яму лазять, не поважають ні крихти, дивляться на них згори і величають «*капцанами*» [11, с. 323].

У ранніх оповіданнях І. Франка наявні також діалектизми – **дієслова** різної семантики. Їх можна поділити на такі лексико-семантичні групи:

а) **дієслова руху**: *снуватися* ‘поспішно рухатися в різних напрямках, назад і вперед’: Усі *снуються*, повзають – ніби чогось шукають [11, с. 301]; *шкульгукати* ‘шкульгукати’: Права рука і права нога в нього потрошені накамуз. А він *шкульгукає* та все кричить [11, с. 301]; *глотитися* ‘товпитися, тіснитися’ та *швендати* ‘Бродити, блукати де-небудь’: Роями цілими вони *глотилися* по селу, швендали по полю, по хатах [10, с. 366]; *колесити* ‘кружляти’: Шандарі шукали, парцували даліше, ми йшли та кидалися в різні боки, як ті ворони на вітрі, *колесили* та *колесили* поза Дністром [8, с. 272];

б) **дієслова на позначення ментальних і соціальних дій суб’єкта**: *запускатися* ‘вступати, заглиблюватися в розмову’: Се знав Іван добре, тому й не *запускався* з батьком ніколи в бесіду про тоті діла [10, с. 323]; *ціхувати* ‘відзначати’: А хоть хто й заговорить, то якось холодно, сквапно, без тої ширості, теплоти та подуфалості, яков *ціхується* бесіда добрих знакомих [10, с. 338]; *покітити* ‘помітити’: Іван з властивою всім бідним догадливістю сейчас *покітив*, чого татові хибує [10, с. 344];

в) **звуконаслідувальні дієслова**: *дудніти* ‘видавати рівні, протяжні звуки, схожі на гул’: Ци і вна *дуднить*? Ци вна стогне, мов конаючий? [11, с. 299]; *бегетати* ‘мекати, видавати неприємні звуки’: В хаті світло палає круг покійника, і миру повно, і два попи парастас правлять, і два дяки хриплять та *бегечуть* священні пісні [10, с. 318];

г) **дієслова дії**: *моцуватися* ‘з великим зусиллям робити щось; силкуватися’: А то ось, – дивіть, – що ся мучу, *моцую*, – ані руш мотузів поганих із себе зверечи [11, с. 296]; *статкувати* ‘працювати’: Василь, котрого ноги від надмірного уживання гарячого напою не статкували, а лице горіло, сів на припічок і, не кажучи й слова, наставив руки над полемінь [10, с. 324]; *визувати* ‘роззувати’: Сень роздяг його, *визув* і поклав спати [10, с. 357]; *туратися* ‘втручатися, навідуватися’: Сень пішов, і цілий день ніхто *не турався* до Василя [10, с. 342];

г) **дієслова на позначення фізіологічних процесів**: *відсапувати* ‘віддихувати, переводити подих після важкого фізичного чи нервового напруження; важко дихати від недостачі повітря тощо’ Василь сплюнув від себе, *відсапнув* разів два або три [10, с. 321]; *жбухати* ‘з силою вириватися звідкись; виходити на поверхню (перев. про кров)’: Дух у мні запирає!.. Кров *жбухає* до голови [11, с. 297]; *одебелити* ‘остовпіти, заціпеніти’:

Я, побачивши їх, аж *одебелів* з переполоху [8, с. 272];

д) **фазові дієслова та дієслова модальної семантики**: *пруднутися* ‘кинутися’: Сейчас у яму, хлопці, – пробирати пісок! – крикнув не своїм голосом. *Пруднулися*, пробрали пісок, та не духом [10, с. 310]; *наввіритися* ‘набриднути’: Йому наввірилося лежати, і, хоть слабій [10, с. 360];

е) **дієслова на позначення зовнішнього вияву ознаки дії**: *виказуватися* ‘виднітися, бути помітним’: Руде волосся ледве декуди *виказувалося* із-під пом’ятого капелюха [10, с. 324].

Бойківська діалектна лексика в художній мові Івана Франка досить повно репрезентована іншими різночастиномовними словами. **Серед** бойківських **ознакових слів** – прикметників, дієприкметників та прислівників можна виділити лексеми, які вказують на:

а) **зовнішній вигляд**: *подрухотаний* ‘потрошений’: Кров обстила, кістки *подрухотані* стирчать [11, с. 301]; *обресклий* ‘опухлий, набряклий, з в’ялою, обвислою шкірою’: Він встромив очі в його помарніле, набрескеле, відражаюче лице [10, с. 343]; *капровоокий* ‘той, в якого гнояться очі’ Надворі почулося чалапкання, немов хто пробирається по глибокім глинистим болоті, – сінні двері рипнули, і в хату увійшов височенний, худий, *капровоокий* жид Шміло [10, с. 324];

б) **емоційний стан**: *маркітний* ‘засмучений’: А то вже звісна річ, що коли мужчина, та й ще до того недосвіджений і *маркітний*, який тоді був Василь, озметься до топлива, то ніяким способом не може дійти до ладу [10, с. 335];

в) **спосіб дії**: *споро* ‘успішно і швидко’: Не споро йшла робота, не живо зиск напливав [10, с. 309]; *наголос* ‘голосно, гучно’: І не раз сусідки чули, як ходив по коморі тяжкими кроками, хлипав, мов дитина, або *наголос* говорив [10, с. 323]; *напруго* ‘раптово, несподівано’: Кров *напруго* закипіла в Василевій груді [10, с. 345];

г) **час та місце**: *доразу* ‘зразу’: *Доразу* правдива бесіда Івана вразила його ще глибше і розжарила полемінь гніву [10, с. 349]; *непововзі* ‘незабаром’: *Непововзі* надійшов і Василь і став позаду крилоса [10, с. 315]; *горі* ‘вгору’: Мов безумний, кинувся *горі* городом ід хаті, кричачи щосили: «Рятуйте! Рятуйте! [10, с. 357];

г) **міру і ступінь вияву ознаки**: *пуще* ‘більше’: Я ще пуще перепудився [11, с. 296]; *мере* ‘дійсно, справді’: Бо ось, так єм *мере* всьо видів, як от вас ту виджу [11, с. 299];

д) вказують на **вірогідність висловлювання**: *доконче* ‘обов’язково, неодмінно, неминуче’: Мені ся *доконче* здає, що вно на правду [11, с. 299]; *достоту* ‘справді, дійсно, істинно’: Ну тепер ти вже достоту ріпник [11, с. 295].

Особливості бойківського говору найяскравіше прослідковуються в мові ранніх художніх творів І. Франка, бо саме тоді письменник сприймав бойкізми як природні елементи української літературної мови. Діалектизми в пізніших його працях вживаються із певною стилістичною метою та для відтворення місцевого колориту, а не як органічна складова мовлення персонажів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грещук В. ... Й не без моєї скромної підмоги. (Робота І. Франка над мовою другої редакції повісті «Петрії і Довбушчуки») / В. Грещук // «Для добра мільонів хай вічно живе...»: зб. наук. пр. на пошану 150-річчя від дня народження Івана Франка / [відп. ред., упоряд. Р. Голод]. – Івано-Франківськ, 2008. – С. 346-356.
2. Коць-Григорчук Л. Лінгвогеографічна оцінка Бойківщини / Л. Коць-Григорчук // Лінгвістично-географічне дослідження українського діалектного простору. Нью-Йорк; Львів: Наукове товариство ім. Шевченка в Америці, 2002. – С. 102-115.
3. Огієнко І. Історія української літературної мови. К.: Либідь, 1995. – 183 с.
4. Онишкевич М. Й. Словник бойківських говірок: у 2-х ч. К.: Наукова думка, 1984. – 1012 с.
5. Пура Я.О. Говори Західної Дрогобиччини / Я.О. Пура. – Ч. I. – Львів: Львів. держ. пед. ін-т, 1958. – 19 с.
6. Сімович В. «Лис Микита» в новім одягу / Василь Сімович // Франкіана Василя Сімовича / Упоряд., передмова та примітки М. Білоус і З. Терлака. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – С. 167-168.
7. Франко І.Я. Говоримо на вовка – скажімо і за вовка / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1980 р., Т. 28. – С. 167-175.
8. Франко І.Я. Два приятелі / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1978 р., Т. 14. – С. 265-274.
9. Франко І.Я. Літературна мова і діалекти / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1982 р., Т. 37. – С. 205-210.
10. Франко І.Я. Навернений грішник / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1978 р., Т. 14. – С. 307-369.
11. Франко І.Я. На роботі / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1978 р., Т. 14. – С. 292-306.
12. Франко І.Я. Поезія. Переднє слово (до збірки «Із вершин і низин») / Іван Франко // Збір. тв. у 50 т. – К.: Наукова думка, 1976 р., Т. 1. – С. 19-21.
13. Ціхоцький Іван 2010: Формування раннього ідіолекту Івана Франка в контексті освітніх дискусій у Галичині другої половини ХІХ ст. (мовностилістична і правописна проблематика) / Іван Ціхоцький // Вісник Львівського університету. Серія: Філологія. – Вип. 50. – Львів, 2010. – С. 447-452.

REFERENCES

1. Hreshchuk V. ... Not without my modest help. (I. Franko's work over the language of the second edition of the story «Petriyi and Dovbushchuky») / V. Greschuk // «For the good of millions, let it live forever ...»: Collections of scientific works in honor of the 150th anniversary of the birth of Ivan Franko / [Editor in chief, R. Holod]. - Ivano-Frankivsk, 2008. – P. 346-356.
2. Kots-Hrygorchuk L. Linguistic and geographic assessment of Boykivshchyna / L. Kots-Hrygorchuk // Linguistic and geographic research of Ukrainian dialectal space. New York; Lviv: The Shevchenko Scientific Society in the US, 2002. – P. 113-114.
3. Ogiyenko I. History of the Ukrainian literary language. K.: Lybid, 1995., p. 183.
4. Onyshkevych M. Y. Dictionary of Boiko dialects: in 2 parts. K.: Naukova Dumka, 1984. – 1012 pp.
5. Pura Ya.O. Dialects of Western Drohobychyna / Ya.O. Pura P.I. – Lviv: Lviv. State Ped In-t, 1958. – 19 pp.
6. Simovich V. «Lys Mykyta» in new clothes / Vasyl Simovich // Frankiana of Vasyl Simovich / Arrangement, preface and notes by M. Bilous and Z. Terlak. Lviv: Lviv University named after I. Franko, 2005. – P. 167-168.
7. Franko I. Ya. Talking to the wolf - let's say for the wolf / Ivan Franko // Collection of works in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1980, Vol. 28. – P. 167-175
8. Franko I.Ya. Dva Pryjatelі / Ivan Franko // Collection of works: in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1978, Vol. 14. – P. 265-274.
9. Franko I.Ya. Literary language and dialects / Ivan Franko // Collection of works: in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1980, Vol. 37. – P. 205-210.
10. Franko I.Ya. Navernenyj Grishnyk / Ivan Franko // Collection of works: in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1978, Vol. 14. – P. 307-369.
11. Franko I.Ya. Na robotі / Ivan Franko // Collection of works: in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1978, Vol. 14. – P. 292-306.
12. Franko I. Ya. Poetry. Front word (to the collection «Z Vershyn і nyzyn») / Ivan Franko // Collection of works: in 50 volumes. – K.: Naukova Dumka, 1976, Vol. 1. – P. 19-21.
13. Tsichotsky Ivan. Formation of Ivan Franko's early idiollect in the context of educational discussions in Galicia in the second half of the XIX century. (Linguistic stylistic and spelling problems) / Ivan Tsichotsky // Visnyk of Lviv University. – Ser.: Philology. – Issue 50. – Lviv, 2010. – P. 447-452.

Boiko lexical dialect words in the early prose of Ivan Franko

O. B. Samborska

Abstract. The research is devoted to the analysis of the language of Ivan Franko's early prose works. Particular attention is paid to the dialect vocabulary of the author, the part-of speech affiliation of lexical dialect words is determined and their semantic groups are given.

Keywords: *Boiko dialect, language of Ivan Franko, lexical dialecticism, Western Ukrainian variant of the standard language, lexical-semantic groups.*

Бойковские лексические диалектизмы в ранних прозаических произведениях И. Франко

О. Б. Самборская

Аннотация. Исследование посвящено анализу языка ранних прозаических произведений Ивана Франко. Особое внимание обращено на диалектную лексику автора, определена принадлежность лексических диалектизмов к различным частям речи и проанализированы их лексико-семантические группы.

Ключевые слова: *бойковский говор, язык И.Я. Франко, лексические диалектизмы, западный вариант литературного языка, лексико-семантическая группа.*